

Farkasok a Nyírségen

FUISZ JÓZSEF főmérnök

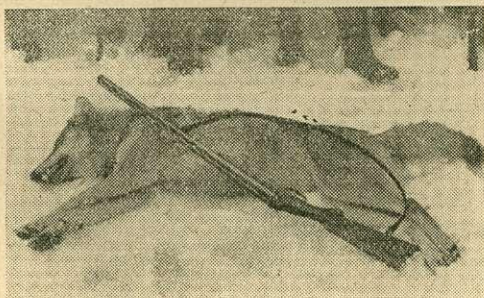
Évek óta tartotta magát a hír, hogy Szabolcs-Szatmármegye északkeleti sarkában fekvő lónya-tizsakerecsenyi erdőben farkasok garázdálkodnak. Az erdőterület bár erdészeti kezelésben volt (egy része közbirtokossági erdő) a vadászati jogot azonban vadásztársasági bérlők gyakorolták. A vadászterület ezzel a 2000 kh-nyi erdővel a Tisza folyása és a szovjet—magyar határ között fekszik és az 1957. év őszén erdőgazdasági kezelésbe került, mint a megye egyetlen fővadás vadászterülete.

A farkasok jelenlétét az elmúlt években is főként az erdészek hivatalos útjaik alkalmával szerzett tapasztalatok és adatok alapján állapították meg, amit egyesek azzal toldottak meg, hogy az erdészek ezt csak úgy kitalálták, hogy a falunépét elriasszák az erdőtől. Az értesülések eredményét abban lehet összegezni, hogy 1953. évben jött át a Szovjetunióból 7 db farkas, amelyből 6 visszatért, egy ittmaradt. Ez az egy volt az, amely hol itt, hol ott károsított, de a vadászbérlők puskái elé nem került. Az 1957. esztendő nyarán további két darabbal szaporodott a farkasállomány, egy kannel és egy szukával.

A három farkas az elmúlt félévben már oly tömegű kárt okozott, — részben a környező lakosok háziállataiban, részben a vadállományban, — hogy a károkozás mértéke, valamint módja kétségtelenné tették azoknak farkasoktól való származását. Főként a juhek fizettek igen érzékeny adót fajtájukért: több, mint 100 juh levágásáról gyűjtöttünk össze adatokat. De egyéb, — csikó, borjú, malacok, kutyák stb. — is terhelik bőségesen számlájukat a baromfi állományban okozott károkat nem is említve. A közeli tanyáknak rettegett látogatói voltak.

Ahhoz, hogy az egyébként nagyon is kóbor természetű farkas ennyire kis erdőterületen állandó otthont verjen, az is szükséges volt, hogy az erdő zavaratlan fekvése mellett (egyfelől országhatárra támaszkodik) olyan nagykiterjedésű kőkényes, galagonyás tüskései is legyenek, amelyeken ember keresztülhatolni nem tud. Ezek

A lónya-tizsakerecsenyi erdőben 1958.
február 9-én terítékre került farkas,
elejtője: Erdei Lajos vadőr

a második világháború utolsó éveiben kitermelésre került erdőrészek fel nem újításából származtak és kiváló búvóhelyül szolgáltak a farkasoknak.

Mégis, a vélemények atekintetében, hogy farkasok-e vagy farkasokhoz hasonló elvadult farkaskutyák (német juhászkutyák) lehetnek-e: előzetesen nagyon megosztottak. Akik látták, váltig erősítették, hogy külemileg farkasokról van szó és ugyan-
ezt az álláspontot támogatták a farkasok életmódjukkal, társas vadászataikkal és rablásaikkal is.

Bármennyire is ritka Szabolcs-Szatmár megyében a farkas (1901. és 1928-ban került az elmúlt több, mint fél évszázad alatt terítékre egy-egy db a megyében) mégis igen kézenfekvő a lehetősége, hogy a Nyírségnek éppen a keleti szegélyén a farkas előforduljon. Elterjedésének nyugati határát a szakirodalom nagyjában a szovjet—lengyel határ mentén vonja meg majd a román—magyar határvonallal folytatja a Déli-Kárpátokig, ettől a vonaltól nyugatra szóródványként Lengyelországban és Magyarországon fordul elő. A német-keleti országrészek ugyancsak a lengyel szóródványokból jutottak farkashoz. Az elmúlt száz év alatt azonban már ott sem fordult elő farkas. Nyugat-Európában Csehországtól—Ausztriától, Németországtól elkezdve nyugatra nem fordul elő. A Balkánon a Dráva és Alsó-Duna szakaszától délre Jugoszláviában, Albániában, Bulgáriában, valamint a Pó-tól délre Olaszországban ismét honos.

A lónyai farkasok is tehát kétségtelen szóródványai a szovjet—román Kárpátok farkasállományának. Ezt a három tagot számláló farkastársaságot felszámolandó indult el február 9-én az erdőgazdaság szervezésében 21 tagú puskás társaság a lónya—tiszakerecsenyi erdőre.

A jól szervezett másfél-két kilométer hosszú három erdei hajtás mind-egyikében voltak farkasok. Az elsőből hajtás indítás előtt kiléptek a felvonuló hajtóktól kapott szélről, zavarástól. A második hajtásból alig indulás után kihúzó két farkas közül az egyik (szuka) terítékre került, a másik (hím) láthatóan erősen összesőrézteve elmenekült. Végül a 3. hajtásból ismét megkísérelt kitörni egy, azonban a puskásvonal előtt szeletkapva visszatört. A terítékre került farkas szerencsés elejtője Erdei Lajos, a vásárosnaményi vadásztársaság vadőre. Az elejtett farkast az erdőgazdaság preparáltatja.

A kételkedők által felvethető aggályok előzetes kiküszöbölése végett, a terítékre került farkast a Debreceni Kossuth Lajos Tudomány Egyetem Állattani Tanszékének docensével, Zilahy Sebess Gézával agnoszkáltattuk, aki minden kétségen felül megállapította, hogy farkasról (*Canis Lupus L.*) van szó. Igen jó kondícióban lévő 5—6 éves 80 cm magas, 150 cm hosszú, 32 kg súlyú nőstény példány volt, kiváló gereznával.

S. Blümke akác fatermési adatainak összehasonlítása az általunk ismertekkel

FEKETE ZOLTÁN ny. egyetemi tanár, Sopron

S. Blümke a freiburgi egyetem erdőművelési intézetében 1951—54. években vizsgálatokat végzett az akácra vonatkozóan. Eredményeit a „Mitteilungen der Deutschen Dendrologischen Gesellschaft“ 1955/56-os évkönyvében adta közre. Mivel Európának mi vagyunk akácban leggazdagabb országa, azt hiszem nem érdemtelen, ha ennek a külföldi kutatónak az eredményeit röviden ismertetem.

Blümke tanulmányának növénytani, elterjedési, valamint az egyes akácfajtákra vonatkozó megállapításai nálunk is általánosan ismert tételek. Annál érdekesebbek a fatermésre, az egyes hozamokra vonatkozó megfigyelései. Tanulmányában ennek bevezetőjéül megállapítja, hogy az akácok telepítése és felnevelése terén Németországban eleinte sok hiba történt. Akácot többnyire csak oda telepítettek, ahol más fajjal már nem tudtak boldogulni. Ez sajnos nálunk is gyakran megtörtént. A fajták természetére sem ügyeltek. Ma már módunkban van ebbeli tapasztalataink tanulságait levonni és a régi hibákat kiküszöbölni. Minthogy az akác növedékének lelelése mindjárt az első évre, a vastagsági növedéké pedig az első évtizedre esik, szük-